

Disciplin

Disciplin

TILL SÄRSKILDA UTSKOTTET.

I all uppfostran förekommer ständig korrigerings. Utgångsläget vid all korrigerings är att eleven känner till önskvärt beteende eller handlingssätt i en given situation. Men i och med att eleven väl känner till de normer och regler som gäller måste, i de fall han inte vill följa dessa, så småningom en tillrättavisning komma för att han skall förstå, att omgivningen inte kan acceptera hans felaktiga handlingssätt. Den korrektiva åtgärden skall lära honom att komma på rätt fot med omgivningen och är alltså inte bara en naturlig utan också en, för hans normala och friktionsfria inlemmande i den sociala omgivningen, önskvärd åtgärd.

Barnens laglekar och bollspel är som regel strängt regelbundna. Brott mot reglerna medför obönhörligen en straffpåföljd, vilken kan vara av varierande slag. Antingen kan den vara riktad direkt mot den felande spelaren och exempelvis ske i form av utvisning, eller också kan den riktas mot den felandes lag, varvid det andra laget får förmåner på det felande lagets bekostnad. Så sker vid utdömning av frikast eller straffkast.

Livet i skolan kan i viss mån liknas vid ett lagspel. Det har sina fasta regler, som barnen inte bara skall känna till utan också följa. Om de inte gör det bör skolan ha möjligheter att ingripa så som domaren gör under bollspelet. Korrigeringen i skolan får dock inte ske på ett sådant sätt, att den strider mot skolans grundprinciper. Skolarbetet och läxuppgifter är

Skrivelse från Malmö lärarförbund
LR-377-62-90---

positiva värden och får alltså inte användas som straffformer i form av kvarstannande eller straffläxor.

Om man ansluter sig till de principer som uppbär såväl skolberedningens betänkande som propositionen om grundskolan måste man söka sig fram till disciplinåtgärder, som kan tillämpas i konsekvens med skolans höga målsättning och skolarbetets positiva inriktning.

Det vanligaste korrektionsmedlet f.n. är att läraren ger eleven en tillsägelse, om den uppträder olämpligt. Om detta inte hjälper, klargör läraren vid enskilt samtal med eleven för följderna av det olämpliga uppförande denne gjort sig skyldig till.

Lärarnas erfarenheter har dock visat att dessa två åtgärder inte räcker som korrektionsmedel. Malmö Lärarförbund, som är en sammanslutning av lokalorganisationerna av Läroverkslärarnas Riksförbund, Sveriges Folkskollärarförbund, Sveriges Folkskolläraryrkesförbund, Malmö Teckningslärarsällskap, Slöjdlärarnas Riksförening, Svenska Skolkökslärarinnors Förening, Sveriges Småskollärarförbund, Sveriges Textillärares Riksförening samt Yrkesutbildningens Lärarförening föreslår därför:

att nästa åtgärd bli utvisning och att under pågående skoldag en lokal med övervakare finns tillgänglig, dit utvisade elever kan skickas.

Utvisning som disciplinmedel har i den nuvarande stadgeskrivningen sin avgjorda begränsning. Stadgan ålägger läraren att sorgfälligt vaka över samtliga elevers uppförande och ordning, således även den utvisades, vilket helt naturligt ställer sig mycket svårt, om inte arbetet i klassen skall bli lidande på det. Även om kontroll av den utvisade sker då och då hindrar detta inte att denne under mellantiden åstadkommer skadegörelse

se eller uppträder störande för andra klassavdelningar. Inte heller kan utvisning tillgripas mot mer än en elev åt gången, vare sig från samma klass eller från klassavdelningar med gemensam korridor. Mot användningen av detta disciplinmedel i dess nuvarande form talar också elevens lagstadgade rätt till undervisning som ju då kringgås.

Vi föreslår också:

att klassavdelningar för öppen observationsundervisning inrättas. Störande elever skulle kunna utestängas från klassgemenskapen och föras till dessa klasser under kortare tid. Elever som kvalificerat sig för observationsklass skulle omedelbart kunna avskiljas från klassen och överföras till den öppna observationsklassen. Nödiga undersökningar kunde då ske under denna tid.

Givetvis kan tänkas att samma avdelning skulle kunna användas såväl för de utvisade eleverna som de elever som rekommenderats öppen observationsundervisning. Gällande stadga upptar avstängning som ett korrektionsmedel. Det är absolut följdriktigt och konsekvent. Skolundervisningen är en förmån och det är således att betrakta som ett straff att bli avstängd från den. Disciplinåtgärden måste dock inte bara anses vara lämplig utan också utformas så att den blir praktiskt användbar i skolarbetet.

Vi föreslår därför:

att skolans rektor får befogenhet att avstänga elev från undervisningen efter samråd med klassföreståndaren.

Vi föreslår också:

att elevs avstängning från skolarbetet skall medföra återläsningsskyldighet av det försummade skolarbetet.

Vid den omfattande disciplinundersökning, som gjorts vid Malmö

stads obligatoriska skolor, visade det sig att skolbarn var synnerligen omfattande. Under den sexveckorsperiod undersökningen pågick registrerades 321 fall av skolbarn. Beräknas antalet skolbarn för hela antalet klassavdelningar, skulle det uppgå till 640 under sex veckor eller ca 107 per vecka. Detta innebär med nuvarande klasstorlek att ca tre klassavdelningar är borta från undervisningen året runt.

Vi föreslår:

att bestämmelser införes om återläsningsskyldighet av försummat skolarbete vid skolbarn.

Eftersom återläsningsskyldigheten för eleven måste ligga på s.k. övertid hemställer vi:

att de ekonomiska problemen i samband med övervakningen efter skoldagens slut behandlas och löses samtidigt.

Med hänsyn till vårt förslag om öppen observationsundervisning vill vi med förändring av föreliggande proposition till slut föreslå:

att specialklasser får inrättas i mån av behov och inte endast upp till 15% av antalet normalklasser.

Malmö den 9 april 1962.

Bo Nordlund
Ordf. i Malmö Lärarförbund